

Sanitetskvinnenes organisasjonsutredning; Innspillssak fra delutvalgene til fylkesårsmøter i 2026

Visjon: I front for kvinners helse – trygge og gode liv for alle.

Verdier: Modige, nytenkende og inkluderende

Bakgrunn

På landsmøtet i 2024 vedtok NKS å starte et arbeid med å se på hvordan organisasjonen skal være bygget opp i fremtiden. Målet er å finne en organisasjonsstruktur som gir god styring, styrker samhandlingen og bidrar til mer aktivitet i hele landet. Dette arbeidet skal munne ut i et forslag som legges frem på landsmøtet i 2027.

Landsstyret satte i gang utredningsarbeidet i januar 2025. Det har vært viktig å sikre en åpen og demokratisk prosess, der medlemmer, tillitsvalgte og ansatte får mulighet til å bidra med sine erfaringer og perspektiver.

Organisering av arbeidet

Landsstyret er prosjekteier og har det overordnede ansvaret for arbeidet. Sentralstyret fungerer som styringsgruppe. Alle fylkesforeninger ble invitert til å nominere kandidater, og til sammen ble 24 personer fra hele landet oppnevnt. Sekretariatet koordinerer arbeidet, henter inn fakta og ivaretar sekretærfunksjonen.

For å få en bred og grundig utredning er det etablert ett hovedutvalg og tre delutvalg:

1. Hovedutvalg: Modeller for organisasjonsstruktur
2. Delutvalg: God styring og bærekraftig økonomi
3. Delutvalg: Økt samhandling
4. Delutvalg: Økt aktivitet

Til sammen skal disse utvalgene legge grunnlaget for et helhetlig forslag til fremtidens organisasjonsmodell. Landsstyret har vedtatt et mandat for hvert av utvalgene, se vedlegg 1 for oversikt over disse.

Status så langt

Utvalgenes første prioritet har vært å lytte til organisasjonen. Høsten 2025 ble brukt til innspillrunder mot både frivillige og ansatte, i lokal- og fylkesforeninger samt i virksomheter. Innsamlede innspill er nå analysert og oppsummert, og gir et solid fundament for det videre arbeidet.

På bakgrunn av dette har *hovedutvalget* utarbeidet noen foreløpige prinsipper for en ny organisasjonsmodell. Disse er sendt til lokalforeningene for diskusjon på årets årsmøter.

Nå rettes oppmerksomheten mot fylkesårsmøtene og deltakerne som møter der. Her vil *delutvalgene* hente inn ytterligere innspill på sentrale spørsmål som må avklares før forslagene til landsmøtet kan utvikles videre.

Tema og spørsmål til fylkesårsmøtene

II. Delutvalg: God styring og bærekraftig økonomi

Bedriftsmedlemskap

Sanitetskvinnene har en lang tradisjon for samarbeid med lokalt næringsliv. Samtidig ser vi at konkurransen om bedriftenes oppmerksomhet øker, og at vi i dag ikke utnytter det fulle potensialet i ordningen for bedriftsmedlemskap. Skal vi være en attraktiv samarbeidspartner også i årene som kommer, må vi se på hvordan dagens modell kan fornyes, forenkles og tydeliggjøres – både for bedriftene og for oss selv. Vi ønsker derfor innspill fra fylkesårsmøtene om hva som skal til for at flere bedrifter velger å støtte og samarbeide med Sanitetskvinnene.

1. Hvilke fordeler kan vi tilby for at bedrifter skal oppleve bedriftsmedlemskap attraktivt og verdifullt?
2. Hvordan kan fylkesstyret legge til rette for og engasjere til denne formen for innsalg?

Felles innkjøpsavtaler

Sanitetskvinnene er en stor ideell organisasjon som kan benytte seg av felles innkjøpsavtaler for å oppnå kostnadsreduksjoner. En felles innkjøpsavtale er en avtale som en organisasjon inngår med en leverandør og som flere kan benytte seg av ved kjøp av varer eller tjenester hos den leverandøren. Formålet er å samle volum og sikre bedre betingelser enn hver del av organisasjonen ville fått alene. Fordeler med felles innkjøpsavtaler kan være lavere priser, volumrabatter og bedre betalingsbetingelser. Vi ønsker derfor å kartlegge hvilke innkjøpsavtaler som finnes i dag i Sanitetskvinnene.

3. Hvilke avtaler for innkjøp har din forening med lokale og nasjonale leverandører som gir rabatterte priser?

III. Delutvalg: Økt samhandling

I tråd med mandatets første punkt har delutvalget jobbet med å definere beste praksis for økt samhandling og organisasjonskultur i Sanitetskvinnene, se figur under. Målet er å styrke samhandling, redusere uklarhet og sikre en sterkere og helhetlig organisasjonskultur.

Økt samhandling i Sanitetskvinnene

Figuren viser hovedprinsippene i beste praksis for samhandling i Sanitetskvinnene.

Anbefalinger

Anbefalinger og tiltak fra utvalget foreslås ut fra Beste praksis og resultatene i kartleggingen.

1. Forenkle og tydeliggjøre struktur
2. Styrke kommunikasjon
3. Systematisk opplæring
4. Bedre arenaer for dialog og læring
5. Kulturbygging
6. Digitale verktøy

På fylkesårsmøtene ønsker vi innspill fra deltakerne på temaene bedre **samspill og informasjonsflyt, opplæring** og **organisasjonskultur**. Spørsmålene presenteres på fylkesårsmøtene.

IV. Delutvalg: Økt aktivitet

Om aktivitet

Kartleggingen fra i høst viser stor enighet om Sanitetskvinnenes hovedoppdrag: kvinnehelse, trygge lokalsamfunn, omsorg og inkludering, men også hva som er utfordringene i organisasjonen: lav deltakelse, høy alder, begrenset tid og økonomi. Noen etterspør styrket rekruttering og lederutvikling, mens andre ønsker forenklete strukturer og bedre støtte.

1. Hvordan kan erfaringsdeling fra lokalforeninger som lykkes med å øke aktiviteten gjøres enklere?

Økt rekruttering/medlemsvekst

I kartleggingen kom det tydelig frem at vi må øke medlemsmassen og få flere til å ta styreverv. Vi må gjøre organisasjonen mer attraktiv for yngre kvinner, og bruke sosiale medier og lokale arrangementer for å vise frem arbeidet.

2. Hva ser dere som de viktigste nøklene for å lykkes med å rekruttere og beholde nye medlemmer i egen forening?
3. Hva gjorde at du selv ønsket å bli medlem i Sanitetskvinnene?

Mer informasjon om utredningsarbeidet finnes på Foreningsnett;

[Organisasjonsutredning | Norske Kvinners Sanitetsforening](#)

Vedlegg:

1. Mandat for NKS organisasjonsutredning 2024-2027, vedtatt av landsstyret

Vedlegg 1: Mandater NKS organisasjonsutredning 2024-2027.

Vedtatt av landsstyret 12.06.25. Mindre justering av mandat IV, vedtatt av landsstyret 13.11.25.

Innhold

- 1.0 Sanitetskvinnenes strategiske mål frem mot 2030
- 2.0 Mandat for hovedutvalg og delutvalgene
- 2.1 I. Modeller for organisasjonsstruktur
- 2.2 II. God styring
- 2.3 III. Økt samhandling
- 2.4 IV. Økt aktivitet

1.0 Sanitetskvinnenes strategiske mål frem mot 2030

Det er naturlig at mandatene for organisasjonsutredningen må ha en sterk forankring i Sanitetskvinnenes strategiske mål frem mot 2030, vedtatt av landsmøtet september 2024.

Under gjengis hovedmål og delmålene:

HOVEDMÅL:

Norske Kvinners Sanitetsforening er en synlig og aktuell organisasjon som arbeider for å bedre kvinnehelse og bidrar til trygge og gode lokalsamfunn gjennom målrettet aktivitet og politisk påvirkningskraft.

DELMÅL:

- 1. Norske Kvinners Sanitetsforening driver målrettede, relevante og attraktive aktiviteter for å bedre kvinners helse og sikre trygge og gode lokalsamfunn.*
- 2. Norske Kvinners Sanitetsforening er en synlig og samfunnsrelevant organisasjon i vekst.*
- 3. Norske Kvinners Sanitetsforenings styrke ligger i god samhandling mellom medlemmer, frivillige, virksomheter og ansatte i organisasjonen, samt i samarbeid med andre organisasjoner.*

...

Vi skal arbeide for FNs bærekraftsmål, med særlig fokus på å sikre kvinners likestilling, helse og livskvalitet, gjennom:

- At våre frivillige aktiviteter, våre ideelle virksomheter, vår forskning på kvinnehelse, og våre frivillige utgjør en stor forskjell lokalt, regionalt og nasjonalt. Slik fremmer vi spesielt FNs bærekraftsmål 3 om god helse og livskvalitet, mål 5 om likestilling mellom kjønnene og mål 10 om mindre ulikhet.*
- At vi arbeider gjennom ulike fellesskap og allianser for å få økt påvirkningskraft mot lokale, regionale og nasjonale myndigheter. Slik bruker vi FNs bærekraftsmål 17 om samarbeid for å forsterke effekten av arbeidet.*
- Gjennom kartlegging og offentliggjøring sikrer vi grunnlag for politiske beslutninger og offentlig debatt. Slik sikrer vi at også andre arbeider mer målrettet for FNs bærekraftsmål 3 om god helse og livskvalitet og mål 5 om likestilling mellom kjønnene.*

2.0 Mandat for hovedutvalg og delutvalgene

Under fremkommer mandat for hvert av de 4 utvalgene i forbindelse med organisasjonsutredningen, vedtatt av landsmøtet i 2024; I Modeller for organisasjonsstrukturorganisasjonsstruktur, II God styring, III Økt samhandling og IV Økt aktivitet.

2.1 I. Modeller for organisasjonsstruktur

Mandat:

1. Gjør en situasjonsanalyse av dagens organisering av NKS. Hva fungerer godt? Hva må vi forbedre? (Modell A)
2. Gjør en konsekvensvurdering av en organisasjonsmodell for NKS uten dagens fylkesforeninger/ fylkesleddet. (Modell B)
3. Gjør en konsekvensvurdering av eventuelt andre aktuelle organisasjonsmodeller som kan være aktuelle for NKS.
4. Rolle, ansvar og myndighet knyttet til organisasjonens ulike ledd skal tydeliggjøres for hver modell.
5. En eventuell tittelendring fra organisasjonsleder til styreleder, eller annen tittel, skal være en del av gjennomgangen av organisasjonsstrukturen.
6. Utvalget skal gi en tydelig anbefaling til fremtidig organisasjonsstruktur i NKS frem mot landsmøtet i 2027.

2.2 II. God styring

Mandat:

1. Foreslå strukturer og tiltak for å styrke god styring og ledelse i alle ledd av organisasjonen, basert på prinsipper som transparens, involvering, etterrettelighet, målrettet ressursbruk og effektivitet.
2. Vurdere modeller for økonomisk bærekraft og handlekraft, inkludert bruk og forvaltning av fond, finansieringskilder og risikohåndtering.
3. Bidra til helhetstenkning og forenkling, der strukturer, rutiner og styringsverktøy henger sammen og støtter formålet.
4. Foreslå hvordan kompetanse og kapasitet hos tillitsvalgte og ansatte kan styrkes, med vekt på opplæring, veiledning og støtteverktøy.

2.3 III. Økt samhandling

Mandat:

1. Definere beste praksis for organisasjonskultur og samhandling hos Sanitetskvinnene, som omfatter frivillige, medlemmer/tillitsvalgte og virksomhet- og sekretariatansatte.
2. Utarbeide konkrete anbefalinger for å forbedre samhandlingen på alle nivåer i organisasjonen. Peke på anbefalte arenaer for dialog og to-veis kommunikasjon.
3. Vurdere behovet for opplæring av tillitsvalgte og frivillige, og foreslå relevante opplæringsprogrammer.
4. Anbefale metoder for erfaringslæring og deling av beste praksis.
5. Sette opp gode prinsipper for kommunikasjon som favner bredden og dybden av organisasjonen.
6. Vurdere bruken av digitale plattformer og verktøy for samhandling.

2.4 IV. Økt aktivitet

Mandat:

1. Med utgangpunkt i eksisterende aktiviteter og fremtidige behov, anbefale nye og eventuelt foreslå endringer i lokale aktiviteter innen kvinnehelse og trygge lokalsamfunn. Vurdere aktiviteter som tiltrekker seg tillitsvalgte og aktive med ulik bakgrunn og alder. Dette må skje innen rammen av bærekraftig drift.
2. Anbefale konkrete tiltak som kan gi grunnlag for en rekrutteringsstrategi, med bakgrunn i aktiviteter som en av våre viktigste rekrutteringsarenaer.
3. Vurdere hvilken konsekvens de ulike foreslåtte organisasjonsmodellene kan ha på rekruttering, fornyelse og foryngelse i organisasjonen.